

format

Eindverslag

Overige subsidies

Europees visserijfonds:
Investerings in duurzame visserij

1 Algemene informatie

Aanvraagnummer	4610008369718
Vul één van deze nummers in: uw KvK-nummer, burgerservicenummer (BSN) of relatienummer.	201806087
Geef aan welk nummer u invult.	☐ KvK-nummer
	☐ BSN
	☒ Relatienummer
Projectnaam	Haalbaarheidsonderzoek naar de productie van wolhandkrab in bolbroeikassen'
Projectperiode	01-09-2012 t/m 01-09-2014

2 Verloop en leermomenten uitvoering project

2.1 Verloop

2.1.1 Welke projectactiviteiten zijn gerealiseerd?

Beschrijf de activiteiten. Als er geplande activiteiten niet zijn gerealiseerd, geef dan de reden aan.
Voor wijzigingen in het projectplan moet een wijzigingsverzoek zijn ingediend.

De doelstellingen van dit project zijn...

- 1) Onderzoeken of de productie van Chinese wolhandkrab (*Eriocheir sinensis*) in bolbroeikassen technisch mogelijk is. Doel is opkweek van 15-grams naar 150-grams of meer (200+ grams) wolhandkrab in 6 maanden tijd (maart tot september).
- 2) Onderzoeken of de productie van Chinese wolhandkrab (*Eriocheir sinensis*) in bolbroeikassen financieel haalbaar is. Wegen de afzetprijzen op de exportmarkt op tegen de productiekosten en afschrijvingen? Kan er een gezond bedrijfseconomisch resultaat worden verkregen? Wat zijn mogelijke/realistische productievolumes?
- 3) Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om lokale productie verder op te kunnen schalen. Benaderen van andere bolbroeibedrijven om het concept uit te leggen en op termijn mee te produceren en op die manier het exportvolume verder uit te breiden.
- 4) Onderzoeken van de voordelen van Nederlands geproduceerde wolhandkrabben (kwaliteit, smaak), de interesse vanuit Italië en China, actuele en potentiële marktprijzen en marktvolumes, certificaten (ASC?) En aanvullende exportmogelijkheden. Van belang hierbij is ook hoe de transporten kunnen worden georganiseerd en bewaakt zodanig dat de dieren in leven blijven en daarmee de versheid en kwaliteit gegarandeerd blijft.
- 5) Onderzoeken hoe een mogelijk vervolgproject eruit kan zien? Wat zijn productieschaal-afhankelijke vaste en variabele kosten? Welke schaalgrootte is mogelijk, technisch en economisch

gezien? Welke investeringen gaan hiermee gemoeid? Hoe zit het met 'Licence to produce', certificaten, exportvergunningen en ontheffingen en wat zijn de eisen op het gebied van Aquaculture Stewardship Council (ASC)?

2.1.2 Is uw project volgens planning verlopen? Denk hierbij aan inhoud en tijd. *Geef ook aan welke activiteiten niet volgens planning zijn verlopen en wat er gedaan is om dit aan te pakken of op te vangen.*

De oorspronkelijke projectplanning liep van 01-09-2012 tot 31-12-2013. Echter door persoonlijk-medische omstandigheden kon de geplande studiereis naar China (Hong Kong en Shanghai) in juni 2013 niet doorgaan. Er is een medische verklaring beschikbaar en de reis is geannuleerd. De aanvragers hebben de studiereis naar China opnieuw gepland in het voorjaar van 2014. De einddatum van het project is daarom verschoven naar 1 september 2014.

2.1.3. Als de realisatie niet volgens planning is verlopen, geef dan aan waarom dit zo is en hoe u hiermee om bent gegaan.

Licht eventuele afwijking in realisatie en planning toe en geef aan hoe u dat heeft opgelost.

Er is op 3 mei 2013 een wijzigingsverzoek ingediend voor uitstel van de einddatum van het project van 31 december 2013 naar 1 september 2014. Dit uitstel is toegekend door Dienst Regelingen op 28 juni 2013 middels een schriftelijke beslissing.

2.2 Leermomenten

2.2.1. Als er zaken zijn die niet zijn gelopen zoals u had verwacht, kan dat belangrijk zijn voor toekomstige projecten of voor collega's die een soortgelijk project willen opstarten. Geef hieronder aan of er in uw project van dit soort 'leermomenten' zijn geweest.

Beschrijf om welke situaties het ging. Wat was het (mogelijke) gevolg? Hoe heeft u gehandeld of hoe u had kunnen handelen? Met welk doel en wat het (mogelijke) resultaat?

Resultaten kweekproject krab - technische haalbaarheid. Belangrijke variabelen hierbij zijn

- ☐ de waterkwaliteit (IJsselmeerwater is beter dan hemelwater),
- ☐ de temperatuur (12-20°C)
- ☐ zuurstofgehalte (regelmatig beluchten)
- ☐ dichtheid van de krab (enkele /m2)
- ☐ schuilmogelijkheden ivm verschalen
- ☐ voedselaanbod.

Resultaten kweekproject krab - financiële haalbaarheid. De overweging is om de krabben alleen in een laat stadium te houden, zodat ze wat toenemen in gewicht en minder hoeven te verschalen. Maar dat proces is wel bewerkelijk en risicovol ivm waterbehandeling, sorteren (gewicht, sexe), voedsel en mogelijke uitval. Waterzuivering is hierbij een kritisch en kostbaar proces.

Het is goedkoper en minder risicovol om partijen krab direct te exporteren en daar eventuele verdere behandelingen toe te passen. De overweging tussen directe export van vangst van wilde krab en het uitzetten/opkweken van krab in meertjes en sorteren, scheiden, binden en exporteren voor hogere waarde is dan niet meer zo lastig te maken.

Krab is een delicatessie met hoge waarde en een sterk seizoensproduct in China. Er is veel interesse in hoogwaardige wilde wolhandkrab uit Nederland die niet 'gemanipuleerd' is met hormonen, antibiotica, waterinjecties of andere margeverbeterende handelingen. Nederlandse krab is in dat opzicht een eerlijk product waar men veel geld voor over heeft.

Mogelijkheden voor additionele export van NL-visserijproducten naar China. Naast wolhandkrab is er zeker ook interesse voor de Hollandse garnaal, Nederlandse en vooral Japanse oesters, scheermessen, Noordzeekreeft en platvis.

2.2.2. Geef hieronder aan welke leermomenten u verwacht.

zie onder 2.2.1

3 Resultaten project

3.1 Doelstelling projectplan

3.1.1 Wat zijn de effecten die u had verwacht en heeft u die gehaald?

Gebruik de doelstellingen van uw goedgekeurde projectplan (met eventuele wijzigingen daarop) als vertrekpunt en vul de onderstaande tabel per doelstelling in. Meer informatie over de doelstelling van de regeling, vindt u op rvo.nl.

Geef per doelstelling aan wat de oorspronkelijke situatie was en wat het gerealiseerde effect is na het project. Vul een meetbare waarde in. *Bijvoorbeeld: het doel van uw project is het verhogen van de werkgelegenheid. De oorspronkelijke situatie is 2 fte en het gerealiseerde effect na het project is 5 fte.*

Doelstelling(en) volgens projectplan	Verwacht effect	Oorspronkelijke situatie	Gerealiseerd effect
Onderzoek technische haalbaarheid	Kweek van krab is niet gemakkelijk maar wel realiseerbaar	Geen ervaring met de kweek van krab in Nederland	Kweek van krab is erg lastig. Mogelijk door overpopulatie, aanwezigheid van stresshormonen in water, de onmogelijkheid om te schuilen in verschalings-perioden
Onderzoek economische haalbaarheid	Kweek van krab kan financieel interessant zijn vanwege de margeverbetering tgv gewichtstoename van de krab	Geen ervaring met de kweek van krab in Nederland	Kweek van krab is erg lastig, zie boven. Er dient een afweging gemaakt te worden tussen onbewerkt exporteren van vangst en beperkte marge en opkweken, scheiden, sorteren van kweek met hogere kosten, een betere marge en hoger risico.
Onderzoek opschaalbaarheid	Als krabbenkweek mogelijk is in bolbroei-kassen kan dit verder worden opgeschaald in andere tijdelijk leegstaande kassen voor een groter exportaanbod.	Geen ervaring met de opschaling van kweek van krab in Nederland	
Onderzoek afzetmarkt		Weinig kennis tav de	Zie bijgaande rapportage

Nederlandse visserijproducten oa krab		Chinese afzetmarkt	mbt de China studiereis 2014
Onderzoek opzet vervolgproject	Grote marktvraag vanuit China en met name HongKong (gemakkelijke import) en Changhai (grote consumptiemarkt) en afweging tussen directe export van vangst en opkweek met mogelijke margeverbetering.	Geen ervaring met grootschalige kweek van krab in Nederland	Momenteel in afwachting van de ontwikkeling van de export van krab naar China. Er zijn 3 serieuze handelsagenten gevonden in HongKong en Changhai en die zijn momenteel bezig met verdere marktontwikkeling. Alleen het seizoen begint normaliter pas in september tot medio november.

3.1.2 Wilt u een toelichting geven op een bepaald punt in de tabel? Geef dit aan door in de tabel een verwijfsnummer te zetten. Hieronder licht u ieder verwijfsnummer toe.

Zie bijgaande rapportages

3.1.3 Heeft u de doelstellingen volgens het goedgekeurde projectplan behaald? Als er doelstellingen niet zijn gehaald, geef dan aan wat de reden is geweest waarom het doel niet is gehaald en welke acties zijn ondernomen om het doel wel te halen.

Doelstellingen zijn deels gehaald. Echter de kweek van wolhandkrab in bolbroeikassen blijkt technisch (en dus ook financieel) niet haalbaar vanwege verschillende redenen. De belangrijkste problemen lijken te maken te hebben met mogelijke overpopulatie van krab in de kweekbakken, de uitscheiding en aanwezigheid van stresshormonen in water (niet verder onderzocht, wel vernomen uit communicatie met handelsbedrijven in Urk en China), de onmogelijkheid om te schuilen in verschalingsperioden waardoor de exemplaren niet verder eten en kunnen uitgroeien. Zie boven voor belangrijke krabkweekvariabelen.

3.2 Doelstelling communicatie

3.2.1 Direct na afloop van uw project bent u verplicht om de kennis en resultaten openbaar te maken. Geef aan hoe u over de resultaten van het project heeft gecommuniceerd (bijvoorbeeld vakblad publicaties, nieuwsbrieven, internetpublicaties).

Beschrijf alle verspreide projectresultaten (datum, wat, waarmee, doelgroep, etc.).

Stuur een kopie van deze publicaties en/of andere communicatie uitingen als bijlage mee.

Communicatie nog in voorbereiding. Mogelijk artikel tbv Visserijnieuws en/of AquaCultuur Nederland.

3.2.2 Heeft u de geplande communicatiedoelstellingen volgens het projectplan gehaald? Waarom is de doelstelling gehaald? Als er communicatiedoelstellingen niet zijn gehaald, geef aan hoe dat komt .

Beschrijf per communicatiedoelstelling of die is gehaald en waarom wel of niet.

Visserijbedrijf T. Barelds zal na afloop van het project de belangrijkste resultaten vastleggen in één of meerdere artikelen, voor bv visserijnieuws en/of Aquacultuur (NgvA). Met name de technische en bedrijfseconomische aspecten van het krabbenkweekproces kunnen hierbij aan bod komen.

3.3 Publicatie-eisen

3.3.1 Zijn er publicaties geweest over uw project en voldoen deze aan de voorwaarden van de regeling (zie mijn.rvo.nl? Zijn er brochures, persberichten en dergelijke uitgegaan en is er vermeld dat het project subsidie krijgt vanuit de EU? Indien nodig is er een bord/plaquette geplaatst? Stuur als dit mogelijk is de bewijsstukken mee.

Ja bij aanvang van het project zijn er artikelen verschenen op internet in in dagbladen. Tevens is er een reportage gewijd aan dit project op 2vandaag op Nederland2 en een uitzending van Klookwijk aan zee.

4 Overige informatie

4.1 Vergunningen

4.1.1 Waren er vergunningen nodig voor het realiseren van het project? Geef aan welke vergunningen dit zijn en of ze zijn afgegeven.

Er zijn geen vergunningen van toepassing

4.2 Andere financiers

4.2.1 Zijn er naast de subsidie en uw eigen vermogen nog andere financiers van het project (bijvoorbeeld andere subsidies)? Zijn er nog vertragingen of andere problemen met de financiering van het project?

Er zijn geen andere projectfinanciers dan de aanvrager.

5 Opmerkingen of toelichtingen

5.1 Heeft u nog opmerkingen of toelichtingen?

Geef een beschrijving. .

Nee

6 Bijlagen

☐	Een kopie van alle publicaties en of andere communicatie uitingen.
☒	Overige bijlagen

7 Naam en datum

Naam	
Datum	